

анти, обозначаващи настъпилият преход в природата. Ще припомня, че най-често срещаният е образът на раззеленилата се гора. Раззеленяването на гората е знак за настъпилото време за събиране на хайдушката дружина. Знак за началото на хайдушкия цикъл. Образът на раззеленената гора много често е в съчетание с образа на кукувицата, известяваща настъпилата промяна в природата, с подобни функции се среща и персонажът на „месечко ясногреичко“.

Друг вариант за оповестяване на началото на хайдушкия цикъл, който беше посочен е посланието на войводата към другарите му да се събират под байрака „Рано по Благовец“. Явно и в хайдушкия фолклор Благовец/Благовещене/ се схваща като граничен момент в пролетното време и именно като такъв се свързва с началото на хайдушкия цикъл. Ще припомня разгледания мотив за преждевременното закукване на кукувицата „рано пред Благовец“, довело до разрушаване на порядъка, изразено в преждевременното излизане на хайдутите в гората. Според логиката на традиционните представи и вярвания кукувицата не трябва да се „обади“ по-рано от Благовец¹⁹ и хайдутите трябва да излязат също на Благовец. Другото е преждевремие и е извън нормалния порядък. В етническата традиция Благовец е част от системния обреден комплекс, обозначаващ времето на прехода в природен и социален план.²⁰ На границата на този преход се осъществява двуборството между старото и новото. Пролетното време е време на раждането. А всички цитирани варианти на оповестяване на началото на хайдушкия цикъл фиксират именно пролетното пробуждане на природата, изразено в един от тези варианти чрез опозицията суха гора=мъртва гора-зелена гора=жива гора.

Началото на хайдушкия цикъл през пролетта означава „раждането“ на хайдутина за новите му подвизи в неговите рамки. Така в хайдушкия фолклор пролетният годишен и хайдушкия годишен цикъл се намират в плътна семантична връзка, съществуваща на база цикличност в годишното календарно време, съотнасяща се с ежегодния момент на начало. Това дава основание да се предположи, че е налице осмисляне на хайдушкия цикъл именно като традиция, най-вече